

קבצי הערות התמימים ואנ"ש ללקו"ש חלק י"ח שיחה ה' לפרשת קרח

קובץ הערות וביאורים אהלי תורה גליון רצ (תשמ"ה)

ב. בלקו"ש חלק ח"י שיחה ה' לפרשת קרח מבאר השייכות הפנימית שיש בין מתנות כהונה ולוי', לפרשת קרח.

דטענת קרח היתה שלא צריך להתעסק בענינים גשמיים "ואתפלג קרח" שרצה להפריד בין העליונים לתחתונים, וע"ז מבאר שזהו טעם הסמיכות לענין דמתנות כהונה שענינם עליית התחתונים אל הכהן, ובהמשך לזה שואל מדוע לא נותנים הכל לכהנים או לויים, שזה לכאורה יבטא את בירור התחתונים לגמרי? וע"ז מתרץ שיש שני ענינים "מתנות כהונה", ו"מעשר ללויים", מתנות כהונה פירושו שעושה את התחתון לאלוקות, אבל מ"מ אי"ז ממש תחתון (כמבואר באות ו'), משא"כ מעשר ללויים זה יותר תחתון (כמבואר שם).

וכסיוס אות ז' מתרץ בזה"ל: "ול"ל בדרך אפשר - אז דאס גופא איז דער טעם וואס סיי ביי מתנות כהונה סיי בא מעשר איז דא א שיעור קצוב, און א מענטש טאר ניט אוועקגעבן

זיינע גאנצע נכסים - ווארום די פארבונדקייט מיט אלקות אין די נכסים איז אין אן אנדער אופן ווי אין די וואס ער דארף אוועקגעבן", עכ"ל בהנוגע לענינינו. - שלכן לא נותנים הכל -.

ולכאורה צ"ל בזה - הדין הוא: ש"מעשר" זה א' מעשר עשירית מנכסיו. ו"תרומה" זה תרי ממאה והלינו א' מחמשים, וא"כ כשא' נותן מעשר נשאר לו בנכסיו פחות מאשר כשנותן תרומה, ולכאורה באות ו' שם מבאר שמעשר מורה על תחתון יותר, וא"כ לפי הביאור בשיחה מדוע חכמים קבעו שבמעשר צריך לתת יותר ללוי, והלא עיקר הבירור הוא בחלק שנשאר אצל הבעלים, ומכיון שמעשר הוא תחתון יותר ה"ל צריך לכאורה לתת ללויים פחות כדי שישאר לו בנכסיו יותר ויהי' לו בירור יותר? וצ"ע בזה.

שאו"ל משה אליטוב

- תות"ל 770 -

קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאנטרעאל גליון מג (תשמ"ה)

ח. בלקו"ש חלק י"ח שיחה ה' לפ' קורח איתא וז"ל:
דער חילוק צווישן כהנים און לוויים, אז א כהן איז
ענינו איש החסד און ענינם של לוויים איז גבורה..
קורח האט געהאלטן אז החתונים ווי זיי זיינען איך
זייער מציאות זיינען ניט קיין כלים צו אלקות, און
דעריבער דארף ביי זיי זיין רצוא - ארויסגיין פון
דעם מעמד ומצב פון מטה און עולה זיין צו אלקות.
[ס'איז קיין סחירה ניט צו דעם וואס ס'האט זיך
גערעט פריער (ומבואר במ"א) אז די מחלוקת פון קורח
איז געווען אויף דעם וואס די כהנים (ובפרט כהן
גדול) רופן ארויס ביי אלע אידן די תנועה פון
אויפהויבן זיך דורך זייער עבודה למטה איך וועלט
- ווארום וויבאלד דאס קומט דורך דער פעולה פון
אהרן הכהן איש החסד וואס איז משפיע און ממשיך
אלקות למטה אין דעם תחתון ווי ער איז במציאותו,
טוט ער דעריבער אויף, אז די תנועה פון העלאה ביי
אידן איז ניט באופן אז ער גייט ארויס פון מטה נאר
אז דער מטה במצבו ווערט א כלי צו אלקות, וע"ד -
כל מעשיך (דיינע מעשים) לשם שמים, בכל דרכיך
(דיינע דרכים) דעהו].

ולכאורה צריכים להבין מה שמתוון בין שני
הביאורים ומבאר דגם בפעולה מה שהכהנים פועלים
בישראל מלמטלמ"ע הוא באופן שהמטה במצבו נעשה כלי
לאלקות ע"ד כל מעשיך לשם שמים, דהנה בלקו"ש ח"ח

מבאר באריכות דמחלוקה קרח ואהרן היא שקרח טען
שכשם שיש מעלה בכהנים שהם מובדלים מן העולם,
כמו"כ יש מעלה בכל העדה בזה שהם מחעסקים בעניני
העולם ובלשון השיחה "מאכך פוץ זיי כליט לאלקות"
וא"כ למה ממשיך אהרן בישראל העבודה דהפסטה מעניני
העולם, ומסביר שם שזהו ע"ד החילוק בין יושבי אהל
לבעלי עסק שבעלי עסק ענינם להמשיך אלקות בעניני
העולם ע"ד כל מעשיך לשם שמים ויושבי אהל ענינם
הכדלה מעניני העולם. והיושבי אהל צריכים להשפיע
מענינם גם לבעלי עסק שיהי' להם תיוקת להיות
ככהנים, היינו שיינתקו א"ע מהעסק לזעות אחדות
ויעסקו בתורה בדוגמה היושבי אהל, ועיי"ש בחלק ח'
בשני השיעור לפ"ק קרח שמבואר באריכות ענין הנ"ל.

וע"ז מקשה כאן בחלק י"ח שהביאור בלקו"ש ח"ח
הוא בסתירה להביאור המבואר כאן שהכהנים ענינם
המטבת אלקות מלמעלה למטה, היינו שהמטה במציאותו
נעשה כלי לאלקות, משא"כ קרח טען שהמטה במציאותו
אינו כלי לאלקות ואריך להיות רצוא לצאת ממעמדו
ומצבו לעלות לאלקות, דביאור זה הוא לכאורה בסתירה
להמבואר בחלק ח' שאהרן ענינו להמשיך בבעל עסק
הרצוא להנתק מעסקו ולהיות יושב אהל, עכ"פ לשעוה
אחדות משא"כ קרח טען שבעל עסק זהו מעלה גדולה
מכיון שעושה המטה כלי לאלקות (ועוד יותר דירה
בהחחונים).

אבל צריך לבאר מהו החירוץ של כ"ק אד"ש שמכיון
שכהן ענינו להמשיך אלקות מלמעלה למטה לכן אפילו
כשפועל העלאה מלמטלמ"ע הוא באופן שהמטה נשאר
במצבו והיינו ע"ד כל מעשיך לשם שמים, והרי
לכאורה זהו עבודת הבעל עסק כל מעשיך לשם שמים,
ועכ"ז אומר כ"ק אד"ש שכהן ענינו להשפיע שהבעל
עסק ינתק מעסקו - היינו מהעבודה של כל מעשיך כו'
- ולעסוק בתורה.

ולא הבנתי דלכאורה זה שהבעל עסק מנתק א"ע
מהעסק ועוסק בתורה עכ"פ לשעוה אחדות, לכאורה
איך רואים בזה שהמטה נשאר במצבו ובמצבו גופא נעשה
כלי לאלקות והלא לכאורה אינו עוסק בכל מעשיך ובכל
דרכיך היינו לעשותם כלי לאלקות מהמטה במצבו אלא
אדרבה מפסיק מעסקו ועוסק בתורה שענינה פרישות
והבדלה מעניני העולם.

ואפשר י"ל שאפילו הבעל עסק כשמנתק א"ע
מהמסחר אין פירושו שנעשה יושב אהל אלא שבמצבו
גופא היינו כשהוא בעל עסק הוא יושב ולומד היינו
לא שהבעל עסק נעשה יושב אהל אלא שהבעל עסק גופא
במצבו לומד והיינו שהמטה במצבו יושב ולומד ה"ז
בדוגמת כל מעשיך ובכל דרכיך דעהו שנשאר מעשיך
ודרכיך ובכ"ז הוא באופן ד"לשם שמים" ובאופן
ד"דעהו".

מנחם מענדל גורארי